

Optimering av fôrrasjoner i NorFor Plan

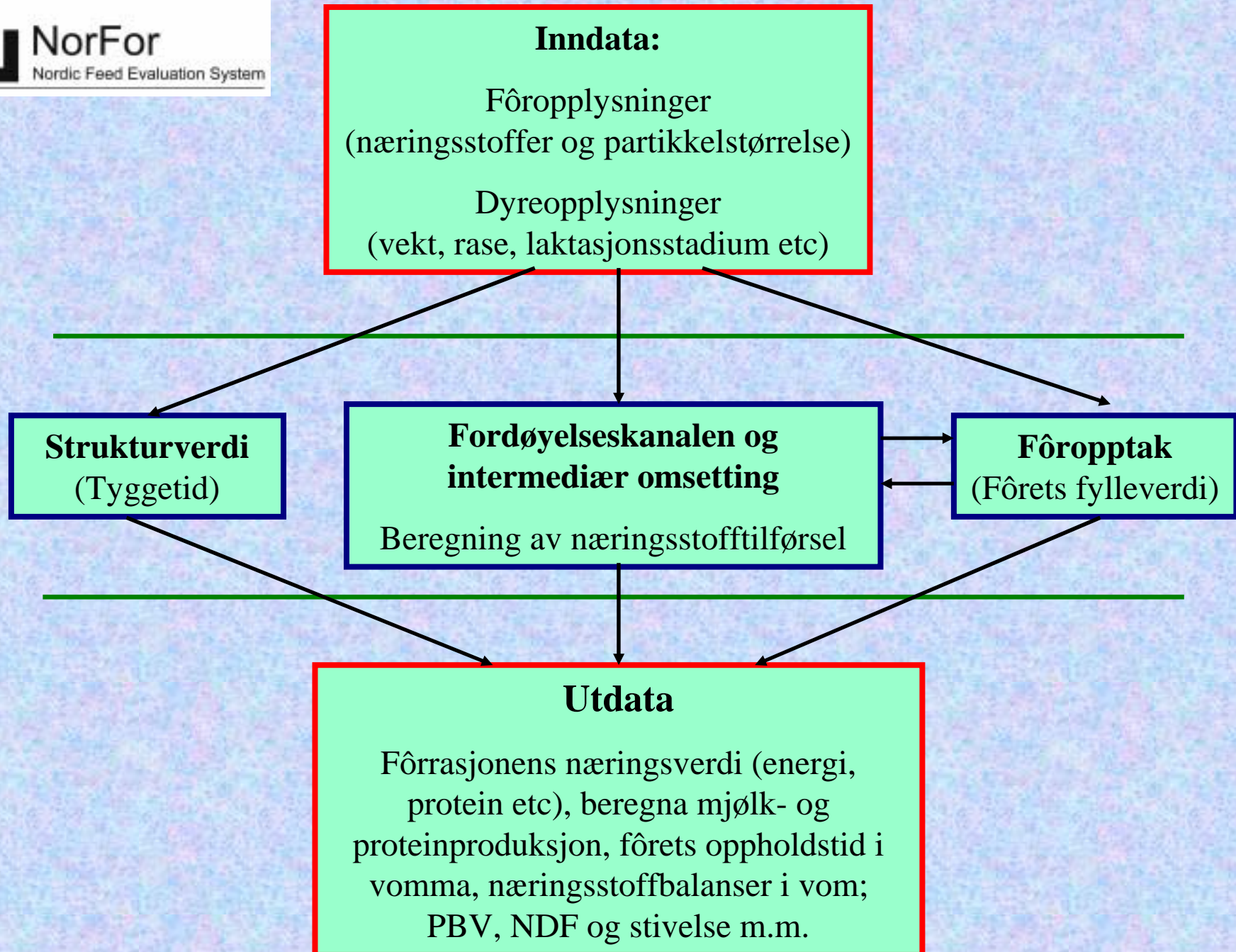
Harald Volden

Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap

TINE Rådgivning

NorFor prosjektgruppe

NorFor Plan

Fôropptaket, omsettinga av fôret i fordøyelseskanalen og den intermediære utnyttelsen av næringsstoffene er bestemt av samspill mellom dyret og fôrrasjonens størrelse og sammensetting

Det enkelte fôrmiddel i en fôrrasjon har ikke en konstant næringsverdi

Et ikke-lineært system

Utvikling av et ikke-lineært optimeringsverktøy

Stanford Business Software Inc.
DISTRIBUTION OF SOL/UCSD OPTIMIZATION SOFTWARE

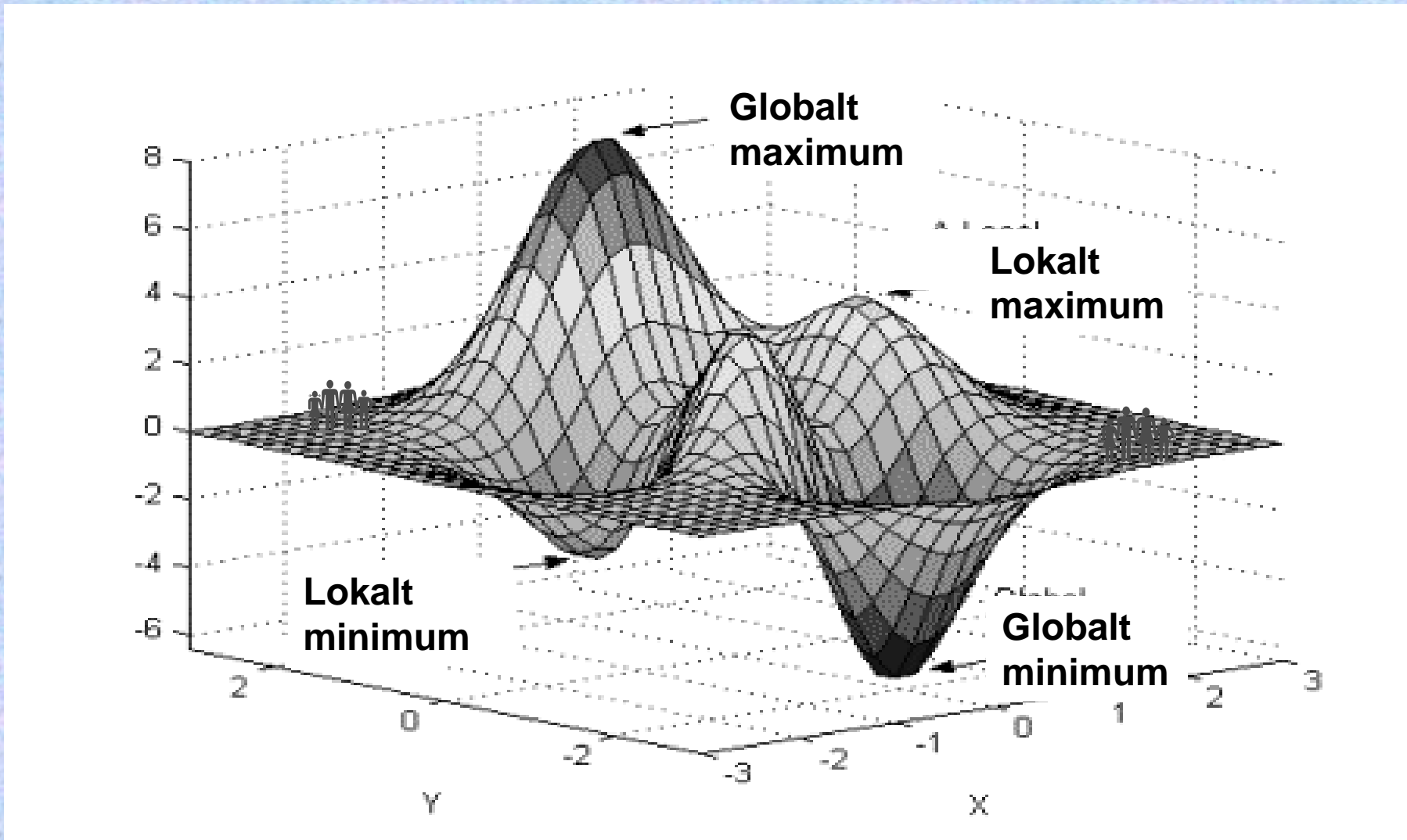
(optimeringskjerne)

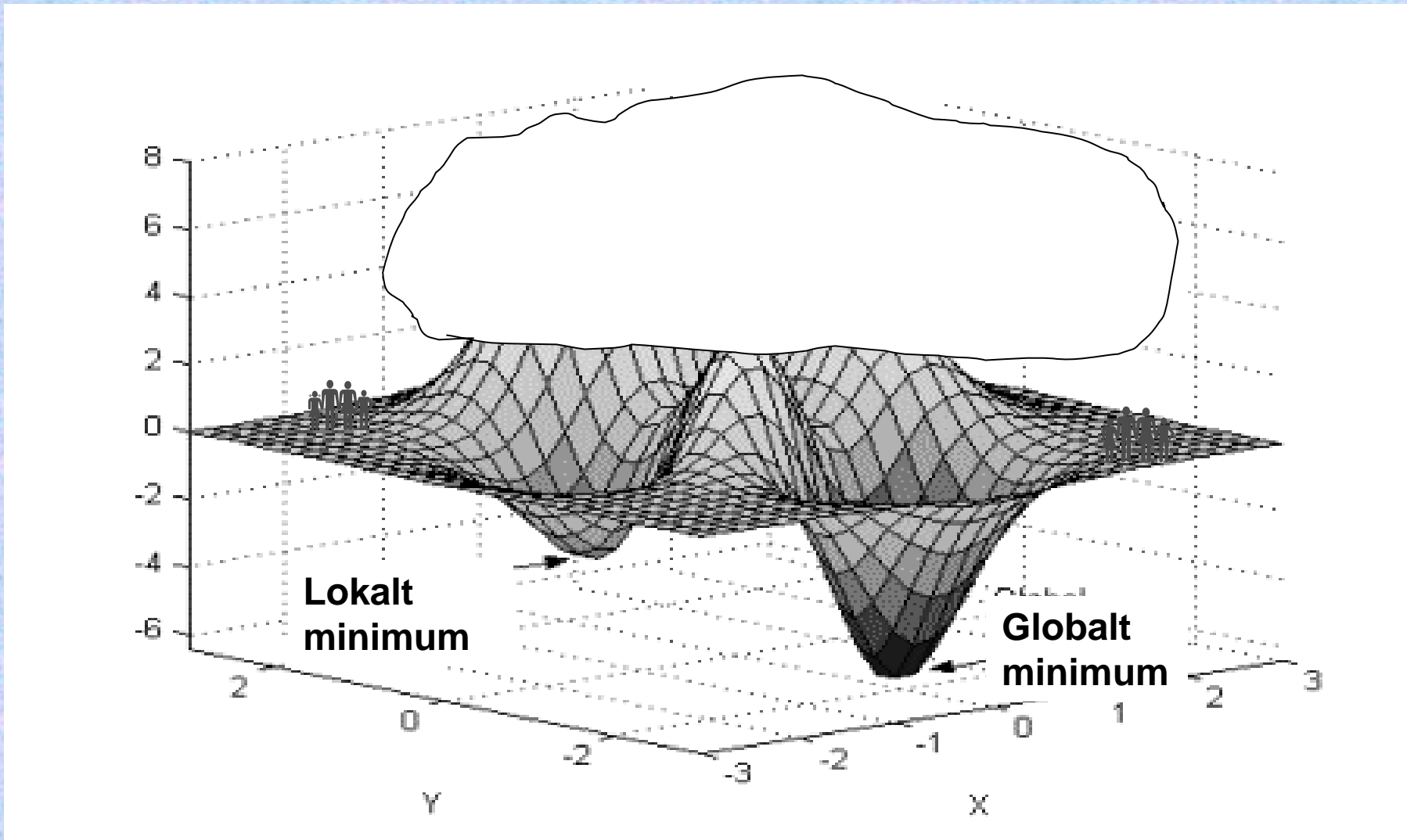
TOMLAB
OPTIMIZATION

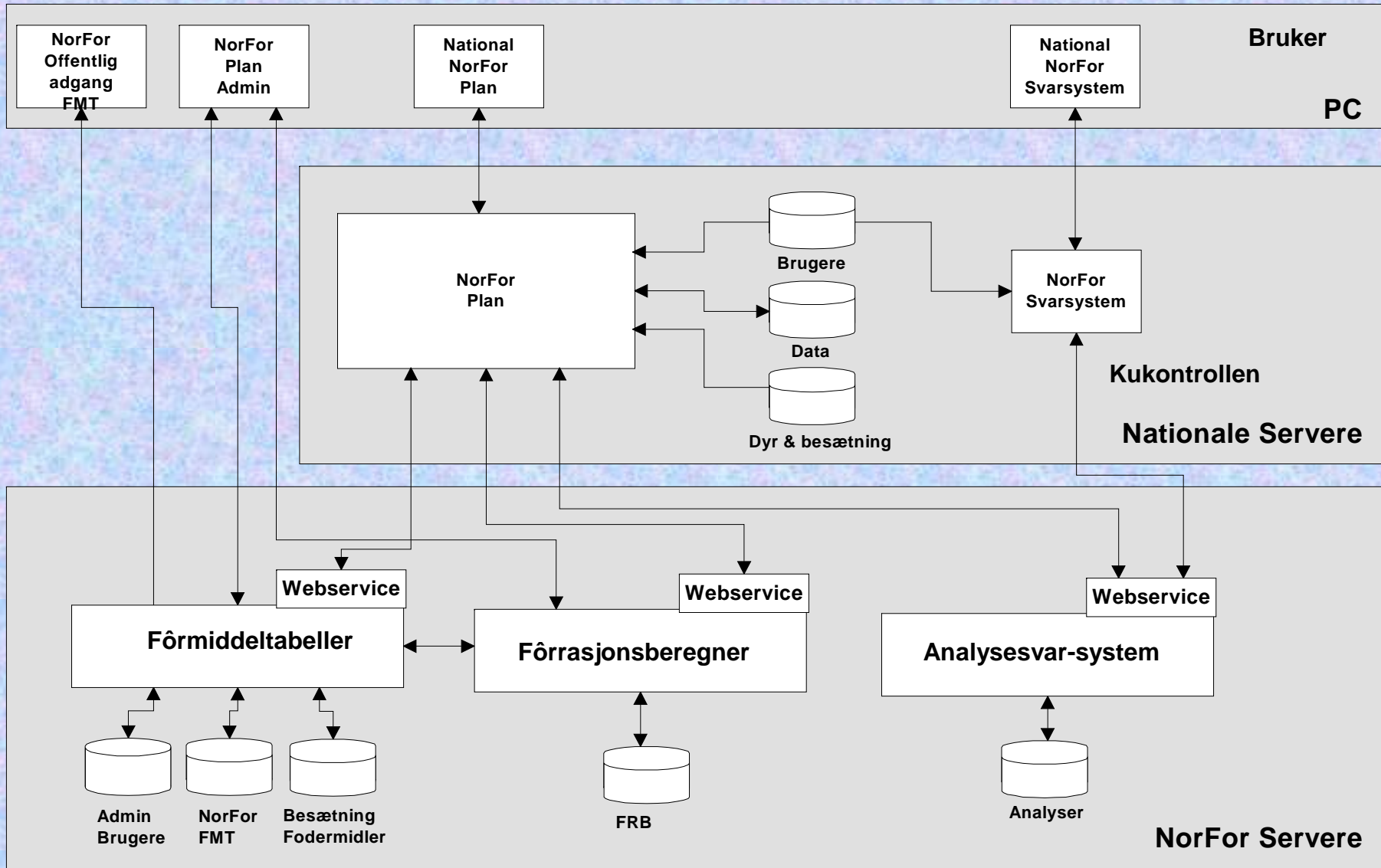
(Implementering i NorFor)

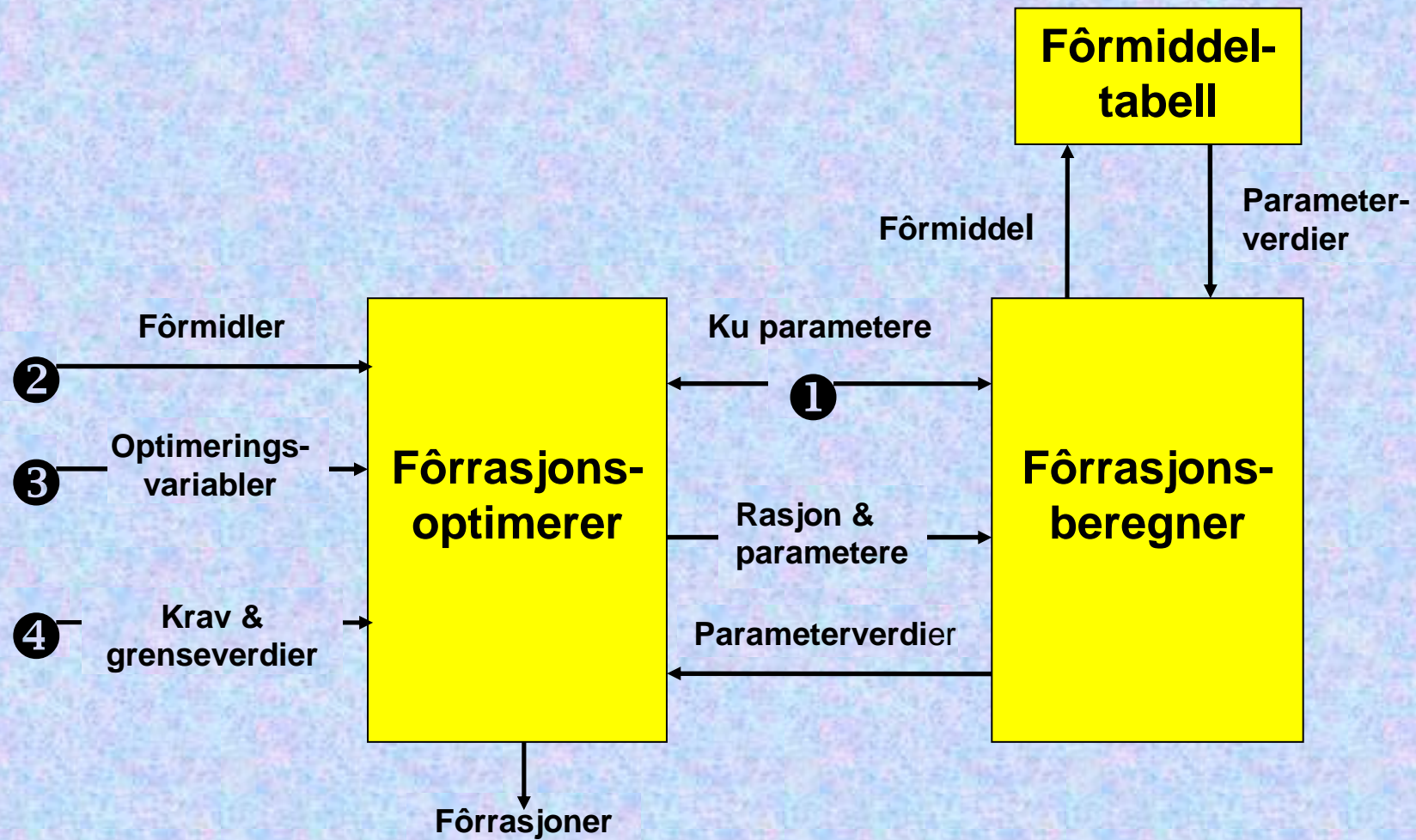
Utvikling av et ikke-lineært optimeringsverktøy

Utvikling av et ikke-lineært optimeringsverktøy

Optimeringmuligheter og ulike fôringsstrategier

Etter faktisk dagsavdrått.

-Tilpasset enkeltdyr eller grupper

Etter standard laktasjonskurver.

-Tilpasset enkeltdyr eller grupper

Fullfôr: TMR og PMR

-Tilpasset grupper eller enkeltdyr

Kapasitetskrav

- 1 sekund for 1 ku. Single mix.
- 10 sekunder for 100 kyr. Single mix.
- 60 Sekunder for 100 kyr. Multi mix.

Optimering av fôrrasjoner i NorFor Plan

Kjerneoptimering:

$$\text{Opptak} = \frac{\text{ICL (fôropptakskapasitet)}}{(A)\text{FVL}_G + (1-A)\text{FVL}_K} = \frac{\text{MJ behov (energi)}}{(A)\text{MJ}_G + (1-A)\text{MJ}_K}$$

Optimeringsvariabler

Mulige optimeringsvariabler: 84

Rasjonskostnad: 1

Fôropptak: 7

Energi: 5

Protein og aminosyrer: 13

Næringsstoffer: 6

Vomomsetting: 13

Totalfordøyelighet: 5

Struktur (tyggetid) : 1

Mineraler: 23

Vitaminer: 7

Nitrogen-utskillelse: 4

NorFor standard variabler

1. Rasjonskostnad

2. Fylleverdi (fôropptak)

3. Energibalanse

4. Energiopptak

5. AAT balanse

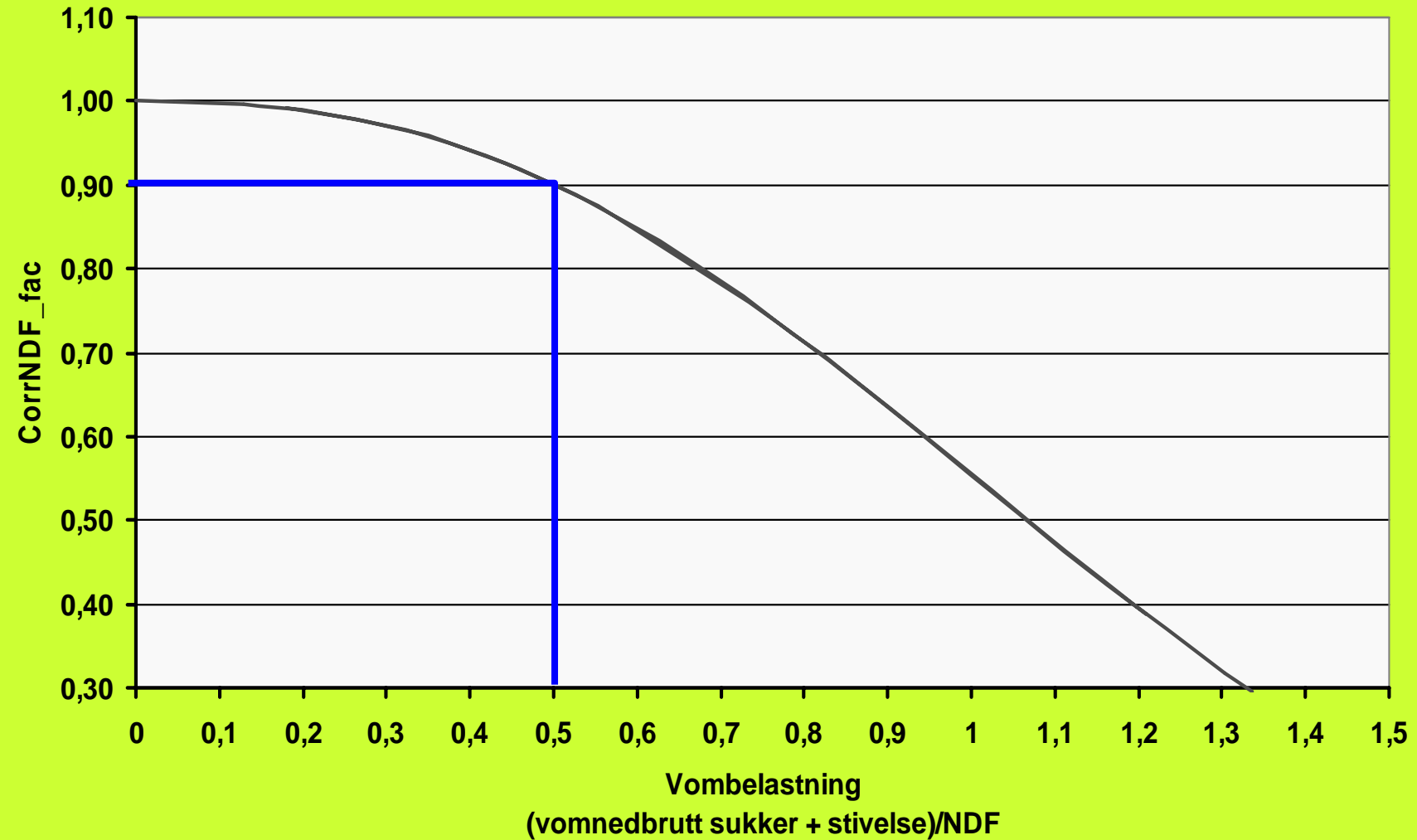
6. AAT/NEI

7. PBV

8. Fettsyrer

9. Vombelastning

Vombelastning

Optimeringsvariabler

Variabel	Minimumsverdi	Maksimumsverdi
Fylleverdi rasjon		Opptakskapasitet
Energibalanse, %*	99,5	100,5
AAT-balanse, %	97	103
AAT/NEL, g/MJ**	15	
PBV, g/kg TS***	15***	
Vombelastning, g/g		0,5
Fettsyrer, g/kg TS****	25****	45

*Planlagt fôring for å dekke energibehovet til mjølkeproduksjon, tilvekst og drektighet

** AAT per netto-energi laktasjon, gram/megaJoule

***Minimumsverdi for PBV. Avhengig av ytelse. 15 g/kg TS ved 20 kg mjølk

****Minimumsverdi for fettsyrer. Avhengig av ytelse. 25 g/kg TS ved 20 kg mjølk.

Optimering av fôrrasjoner ved ulik mjølkeytelse

	25 kg EKM	40 kg EKM
Grovfôr	13,7	11,4
Bygg, kg TS	2,62	6,50
Roepiller/betfiber, kg TS	0	2,1
Soyamjøl, kg TS	0,28	2,25
Maisgluten, kg TS	0,15	0,34
Rapsfrø, kg TS	0,27	0,60
Ca-fett, kg tS	0,15	0,20
Vombelastning, g/g	0,23	0,50

Konsekvensvariabler

Grovfôropptak, kg TS/dag

Kraftfôr, kg TS/dag

Kraftfôrprosent

Tyggetid, min per kg TS

NDF, g/kg tørrstoff

Stivelse, g/kg tørrstoff

Råprotein, g/kg TS

NEL, MJ/dag

AAT, g/dag

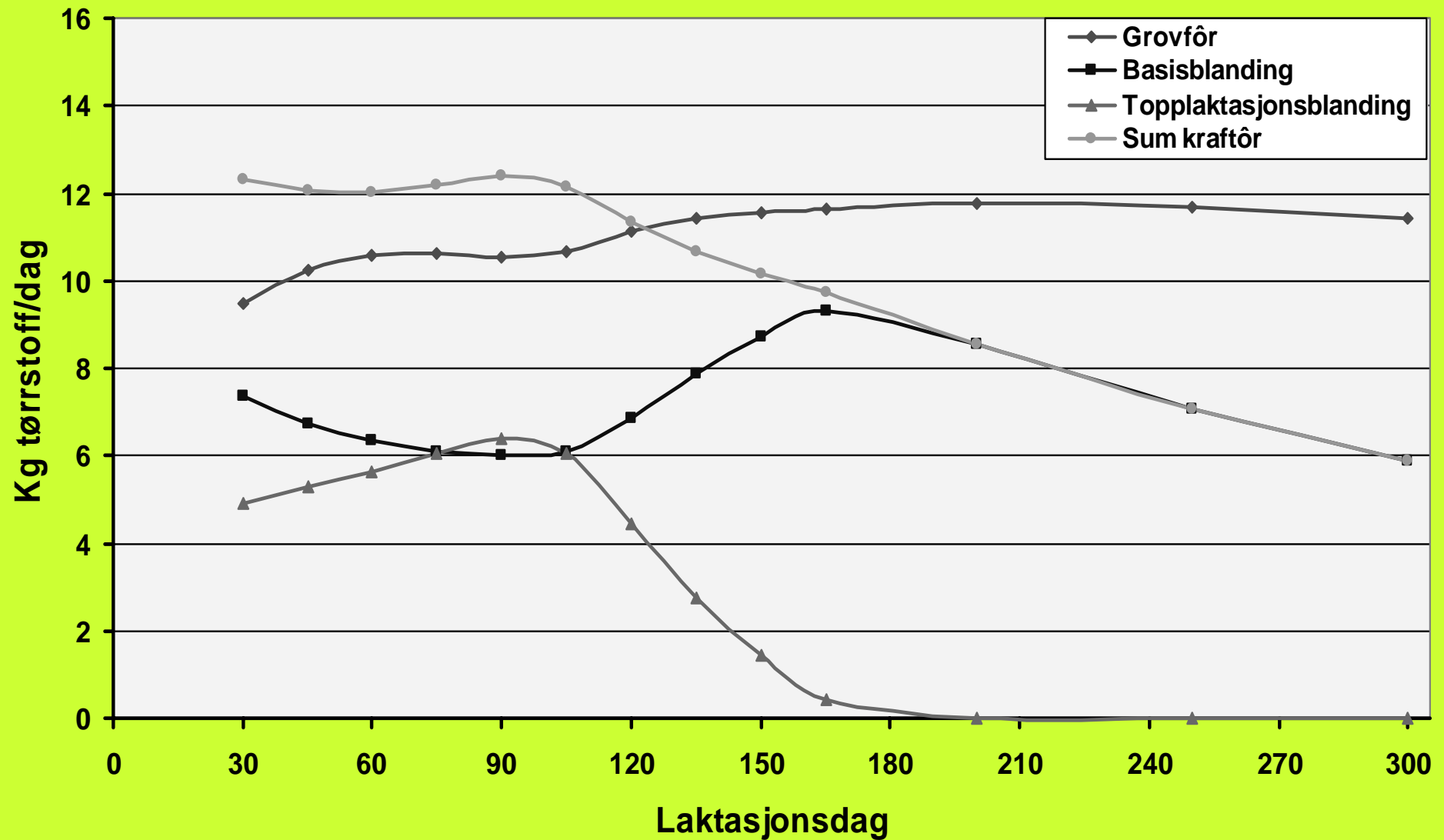
PBV, g/dag

Kalsium, g/kg tørrstoff

Magnesium, g/kg tørrstoff

Rasjonsoptimering 10000 kg EKM

Konklusjon

- **NorFor Plan er et ikke-lineært fôrvurderingssystem som tar hensyn til samspillene mellom dyr og fôr**
- **Krever et ikke-lineært optimeringsverktøy til optimering av fôrrasjoner**
- **De nasjonale fôrplanleggingsverktøyene er tilkoblet en felles beregnings og optimeringsløsning**
- **NorFor har utviklet verdens mest avanserte fôrplanleggingsverktøy**